

Великогоспођинска посланица 2020. љета Господњег

24. август 2020.

Устани Господе, нека се не осили човјек,
Нека буду суђени народи пред Тобом,
Постави Господе законодавца над њима,
Нека познају народи да су само људи
(Псалам 9, 20-21)

Уданима великогоспојинског поста и ишчекивања завршетка црквеног годишњег круга, молимо се Богу и Пресветој Богородици за мир, љубав, слогу, напредак и спасење православних хришћана у Црној Гори, и свеукупног црногорског грађанства, али и свих људи и земаљских народа. Пред нама су такође дани избора нове законодавне и извршне политичке власти, па предизборна страначка кампања заокупља пажњу и нас хришћана који смо истовремено грађани ове државе.

Као никада до сада, ови политички избори су повезани и са животом Цркве Христове у Црној Гори, јер за нама имамо више од годину дана велике друштвене полемике око проблематичног Закона о слободи вјероисповјести који је изгласала досадашња скупштинска већина. Ми у Цркви смо довољно свјесни и писмени па знамо да тако лош законски текст није случајно изгласан, него су му претходила јавно и упорно исказана настојања предсједника државе и саме владајуће партије на њеним конгресима. А она су у својој суштини антиуставна и антисекуларна. По свему је јасно да се досадашња политичка власт одлучила, не за сарадњу и цивилизовано (европско) уређење односа државе и Цркве, него за недемократско уплитање државе у само уређење и организацију Цркве. Поистовјећујући државу са собом и својом влашћу, а не знајући шта је Црква, изједначају је са собом и својом партијом.

Они, пак, који припадају Цркви Божјој, знају да сама ријеч "црква" значи "сабрани народ" око светог имена Божјег, око Тијела и Крви Христа Бога, који је дошао у свијет, рођен од Дјеве, не да му служе, него да служи и да живот свој положи за људе, за човјечанство. Владика и поп служе у том Божјем народу, као његови чланови, они нијесу Црква, а сви чланови Цркве су "царско свештенство", без обзира коју службу у њој имају, они су прије свега и изнад свега "грађани Царства Божјег" без обзира којим језиком говоре и којој земаљској нацији припадају. Том и та-

квом народу, крштеном, припадају Светиње и црквена имовина – и то је тако свуда од памтивијека, па и у Црној Гори. Оптуживати, дакле, Цркву да се бави антидржавном и партијском политиком пред изборе, са разлога што су њени чланови устали против безаконог и дискриминаторног закона, којим се негира и угрожава само биће Цркве, представља лаж и обману и незапамћено насиље секуларне партије на власти, која себе проглашава за Бога и хтјела би да јој Црква Бога живог и истинитог буде слушкиња. Управо такву "цркву" заговарају у својим изборним програмима и промоцијама премијер и предсједник Црне Горе и други, заборављајући да Црква као народ Божји не припада никаквим коалицијама и партијама. Она јесте дужна да цару даје царево (цару пару), а Богу душу, све што јесте и што има.

Наслиједивши власт и приватни капитал од оних који су власт задобили убијањем "кулака", капиталиста и свештенства (=покушај убијања Бога), та господа данас себе проглашавају за носиоце модерних европских вриједности, својим опредјељењем за "либерални капитализам", не само невраћањем отете црквене имовине, него и отимањем (наводно законским) Светиња Божјих. Побуну народа против тога проглашавају за бунт Цркве против државе, партијашење и служење туђим интересима! Злоупотребом свенародног тринаестојулског устанка и независности Црне Горе, уствари повампирују дух фашистичке независне дванаестојулске Црне Горе из 1941. и оне из априла 1945. из Старе Градишке, покушавајући да на том духу граде њену будућност. Оне који то не прихватају проглашавају антицрногорцима и заговорницима окупације Црне Горе! Међутим, и поред ове, јасно препознате антицрквене идеологије владајуће партије, ми се, као Црква, не желимо уплатити у политичка странчарења, нити у актуелну предизборну кампању. У том смислу смо обуставили и наше молитвене и протестне молебне и литије широм Црне Горе. Први разлог

ове обуставе био је повратак епидемије злоћудног вируса у Црну Гору, а овоме се придружио и разлог започете политичке кампање. Кад су у питању поворке аутомобила и барки – ми нијесмо њихови организатори. Народ је навикао на племениту литијску форму кретања и заволио је – и нека му је то Богом благословено!

Црква нема своју странку нити своју изборну листу, али је природно да се радује онима који су против незаконог Закона и који бране Светиње, без обзира којој странци припадају. Црква не навија ни за једну партију и самим тим, у духу секуларизма, она политичке процесе препушта политичарима. Са друге стране, она је слободна да позове грађане да предстојећим изборима приступе растерећени било каквог страха и поткупљивања, користећи своја грађанска права. Како су неуставним законом погажена вјерска права и слободе хришћана и Цркве, и како су одбијене све наше молитве и молбе да се нађе договор на минимуму наших захтјева, сматрамо, као пуноправни грађани ове државе, легитимним да позовемо вјернике и све правдољубиве људе да не дају глас политици која још увјек истрајава на духу овог антизакона. Оној политици која мимо сваког правила, протјерује свештенике из земље, руши црквене објекте, а хапси и приводи владике, свештенике и вјернике. Такви се политички фактори, баш током ове кампање, сами од себе препознају, па нема ни потребе, нити би имало смисла, да их ми, са црквеног амвона, именујемо.

Сматрамо да у овом позиву нема политичке пропаганде, него се ради о нашој пастирској бризи за душе вјерника, који слушају глас Цркве, кроз који говори правда Божја и људска. Напротив, не би било нормално, у овом моменту, не скренути пажњу на то духовно питање. Колико је душепогубно да хришћанин, вјерујући човјек уопште, на било који начин подржава такво политиканство, а камоли да му даје повјерење да оно било гдје у свијету буде изабрана демократска власт?! Овдје се ради о људској части, одговорности и достојанству.

Ипак, забринути смо, за стабилност друштва и безбједност грађана, да се не би предстојећи избори усмјерили у правцу продубљивања старих и изазивања нових подјела или, не дај Боже, немира на црногорским улицама. Ово говоримо и због непријатног искуства када је сама Црква, на претходним изборима, била злоупотребљена, лажним дојавама и изазивањем панике, па је у изборном дану, прије четири године, и она сама народу скретала пажњу на пријетњу тзв. никада доказаног државног удара! Зато позивамо све учеснике политичког надметања да поштују Божије и земаљске законе, и да изборни процес, укључујући бројање гласова и саопштавање резултата, спроводе људски и демократски. При томе скрећемо пажњу свим вјерницима и часним грађанима да било из страха или било каквог интереса не продају своју душу и савјест, гласове и личне карте за јефтине паре, било чије да су.

ИЗ ЖИВОТА ЦРКВЕ

Састанак свештенства Чикашкој архиепископској намесништва – Свештеници Чикашког намесништва Епархије НГСЗ Америчке састали су се у понедељак, 24. августа 2020. у црквеним просторијама парохије Св. Ђорђа у Цолијету, Илиноис. Пре састанка служена је Св. Литургија којој је началствовао високопреподобни архимандрит Серафим, епархијски секретар. Саслуживали су прота Недељко Лунић, архиепископски намесник чикашки, прота Илија Балаћ, духовник манастира Пресвете Богородице у Карлајл, Индијана, прота Александар Бугарин, парох храма Св. Ђорђа у Цолијету и прота Марко Матић, парох храма Св. Саве у Мерилвилу, Индијана. Остали свештеници су држали певницу. Исповедници су били прота Илија Балаћ и прота Богдан Зјалић, умировљени парох чилхолмски, Минесота. По Светој Литургији послужен је до ручак у црквеној сали.

Састанак свештенства одржан је у црквеној сали са почетком у 11 сати. Састанку је присуствовао и узео учешћа изасланик Епископа Лонгина, архимандрит Серафим (Балтић). О. Серафим у својству изасланика поздравио је присутне свештенике и осврнуо се на стање у Епархији. Такође је пренео поздраве и добре жеље Владике Лонгина, који није могао да присуствује због неодложних епархијских послова. С обзиром на кризну ситуацију због короне вируса и застоја у многим активностима црквеног живота финансијска ситуација у епархији је донекле забрињавајућа. Потребно је посветити пажњу овом проблему и тражити начина за решење истог. Све активности у епархији су застале или су одложене. Међутим црквени религиозни живот тече својим током. Отац Милош Весин говорио је о својим утисцима приликом недавне посете Србији, а специјално Косову и Метохији. Охрабрен је јачином вере и одлучношћу преосталих Срба да остану на Косову и Метохији и да бране своја права.

Због рестриција парохије ће пронаћи начине како да регулишу наставу у црквеним школама.

Свештеници су забринути и због још увек неодређених ставова виших власти у односу на наш Теолошки факултет, који већ 35 година редовно ради. Велики број дипломираних теолога данас су већином на служби у Српској Православној Цркви у Северној и Јужној Америци.

протојереј-ставрофор Недељко Лунић

При томе, разумијемо бојазан многих у погледу могућности да неко свјесно планира изборне неправилности, али апелујемо на савјест и одговорност оних којима је повјерено вођење ових поступака, да се држе правила и правде. Слободно исказана воља грађана је светиња и пред Богом и пред људима, и не смије се дозволити њено омаловажавање, ни на који начин.

Ипак, макар што се вјерујућих људи тиче, брига за ову светињу и борба за њено очување мора се одвијати под утврђеном лозинком "Не дамо светиње"! А то значи, мирно, стрпљиво, у духу братске љубави, и на вјери у Божију помоћ и Христову побједу. Никад и никако другачије! Празник Успенија Пресвете Богородице који празнујемо и коме су посвећене наше многобројне Светиње, свједочи како Бог награђује, не само своју мајку Пресвету Богородицу, него и све оне међу људима и земаљским народима, који су му вјерни, који бране и жртвују се за његове светиње: светињу творевине Божје, светињу сваког људског бића, светиње посвећене Христу Богу, прије свега Тројици Богу Љубави, Мајци Божјој и Божјим угодницима. Све те светиње припадају првјенствено Богу, Божјој Љубави, Божјој држави – вјечном Царству небеском. Егоистичко, саможиво својатање и одузимање ових светиња од стране било какве

земаљске власти или идеологије, псевдорелигијске или приземно-грађанске, представља обесвећење свих светиња, сатанизовање неба и земље, обоготворење онога што је пролазно, земним грађанством и имовином рашчовјечење човјека лишавањем његовог вјечног грађанства, бесмртног достојанства и смисла. За такве гонитеље Божје и људске правде – отимаче светиња, Петар Други Ловћенски Тајновидац и правдољубац је давно рекао: "закон му је што му срце жуди, што не жуди у Коран не пише". Додавши, између осталог и ону богонадахнуту ријеч: "Питагоре и ти Епикуре, зли тирјани душе бесамртне... Ви сте људско име унизили и званије пред Богом човјека једначећ га са бесловесношћу, небу грабећ искру божествену, с којега је скочила огњишта, у скотско је селећи мртвило."

Благослов Мајке Божије и празника Њеног Успења, нека буде на свакој људској души, и свакоме Божијем створењу. Амин!

Архиепископ цетињски
Митрополит црногорско-приморски
† Амфилохије

Извор: Миштрополија црногорско-приморска